

Zadání diplomové práce

Číslo diplomové práce:	FA-DIP0089/2012	Akademický rok:	2012/13
Ústav:	Ústav navrhování I.		
Student(ka):	Bc. Jana Zouharová		
Studijní program:	Architektura a urbanismus (N3501)		
Studijní obor:	Architektura (3501T002)		
Vedoucí diplomové práce:	doc. Ing. arch. Jiří Oplatek		
Konzultanti diplomové práce:			

Název diplomové práce:

DŮM NA ÚPATÍ - MĚSTSKÝ DŮM V HISTORICKÉM CENTRU BRNA

Zadání diplomové práce:

Porozumění organismu města, jeho vývoji, potenciálu a současným problémům
Definice funkčního obsahu městského domu na základě analýzy potřeb čtvrti; vzájemný vztah
funkce, konstrukce a výrazových prostředků.

Návrh městského polyfunkčního domu v komplikované topografické situaci úpatí ulice Pekařské.

Seznam odborné literatury - pokračování ze str. 2:

VÁCLAV CÍLEK: Krajiny vnější a vnitřní
REM KOOLHAAS: Třešticí New York
JUNICHIRO TANIZAKI: In Praise of Shadows
ITALO CALVINO : Neviditelná města
ROSTISLAV KORYČÁNEK: Česká architektura v německém Brně
JAROSLAV KLENOVSKÝ: Brno židovské
Texty praktikujících architektů (ČKA 2000)

Rozsah grafických prací:

Úplná dokumentace navrženého souboru objekt bude obsahovat:

- situace 1:1000,
- půdorysy, řezy 1:100, 1:200
- pohledy 1:200
- konstrukční a materiálová studie obvodového pláště 1:10, 1:5
- model
- prezentační panel

Seznam odborné literatury:

C. HÁLOVÁ-JAHODOVÁ: Brno, dílo přírody, člověka a dějin
M. FLODROVÁ: Brno v proměnách času
MILENA FLODROVÁ, ZDENĚK MÜLLER: Staré Staré Brno
CH. NORBERT-SCHULZ: Genius Loci
T. VALENTA: Město a topografie
P. HALÍK, P. KRATOCHVÍL, O. NOVÝ: Architektura a město
K. LYNCH: The Image of the City
C. ROWE: Collage City
K KUČA: Brno-vývoj města, předměstí a připojených vesnic
JAN GEHL, LARS GEMZOE: Nové městské prostory
STEVEN HOLL: Paralaxa

Termín zadání diplomové práce: 18.2.2013

Termín odevzdání diplomové práce: 13.5.2013

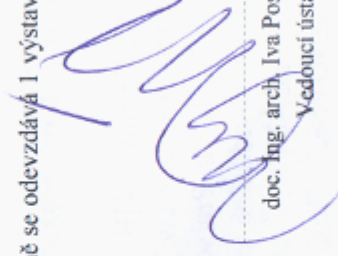
Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Jana Zouharová
Student(ka)

doc. Ing. arch. Jiří Oplatek
Vedoucí práce

doc. Ing. arch. Iva Poslušná, Ph.D.
Vedoucí ústavu

V Brně, dne 18.2.2013

doc. Ing. Josef Chybík, CSc.

Děkan

DÚM NA ÚPATÍ - Městský dům v historickém centru Brna
PRŮVODNÍ ZPRÁVA

POLOHA V ORGANISMU MĚSTA

Území se nachází v městské části Brno-střed v oblasti nejstaršího osídlení. Jedná se tedy o historické jádro náležící k městské památkové rezervaci. V jeho bezprostředním sousedství se nachází tehdejší klášter dominikánek a nyníjší Fakultní nemocnice u svatě Anny, nedaleko pak hrad Špilberk a kostel sv. Petra a Pavla. Místo má nárožní situaci v křížení ulic Pekařské a Anenské, jež dávají platformě charakteristický trojúhelníkový tvar. Parcely tvořící toto území byly ještě nedávno zastavěné a to nízkopodlažními domy, jež vytvářely svěbytnou uličku U svatě Anny. V dolní části pak byl situován vyšší bytový dům, který byl zbourán až v 80. letech. Nyní je celá plocha nezastavěná a sezónně využívána jako parčík s posezením, byť s charakterem spíše provizorním. Návrhové místo definují dva souběhy uličních front, jejichž měřítko je ovšem velmi odlišné. Ulicí Pekařskou tvoří vysoké historické domy, jejichž fasády jakoby mezi sebou soupeří o pozornost kolemjdoucích a celá ulice se tak stává přehledem nejrůznějších domů. Naproti tomu ulici Anenskou tvoří poměrně nízká zástavba intimnějšího charakteru. Situaci uzavírá nekompromisně dominující objekt nemocnice. Zcela nový rozměr zde pak má přínést probíhající výstavba kardiocentra v nemocničním areálu. S novým provozem a ambiciózním měřítkem nových objektů, lze očekávat i následnou proměnu charakteru ulice Anenské.

URBANISTICKÉ A ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Dům v srdci města by dle mého názoru měl být především součástí organismu a spolupodílet se na jeho fungující struktuře. Tedy udělat nejen fungující město krásné ale zároveň jej obohatit. Mým záměrem bylo vytvořit objekt, který nebude pouze "parazitovat" na svém okolí, ale nabídne i nový potenciál a to prostorem, funkcí, provozem... Navržené řešení skýtá nejen svým obyvatelům bydlení doplněné o služby, ale i jeho okolí nový městský prostor k užívání. Osobně vnímám ulici Pekařskou jako poměrně frekventovanou spojnici a zaniklá historická ulička na daném místě byla příjemným vydechnutím v méně dravém prostředí. Nově vzniklý prostor tedy chápu ne pouze jako kratší spojnici ulic při cestě městem, ale jako nový městský prostor, který láká své okolí novými funkcemi, zelení a poměrně intimnějším charakterem. Cíleně je zde pak navržena kombinace funkcí, která přináší místu různé složení a dostatek jeho uživatelů během celého dne.

Hmotové řešení návrhu vychází z reakce na poměry přiléhajících ulic a jejich charakter, včetně jejich střetu na nároží. Základem je přiřazení významu jednotlivým ulicím a tento podpořit v návrhu. Jinými slovy ulicí Pekařskou a její dotvořenou vysokou formou směřovat provoz do centra městské části a oproti tomu postupně snižující se formou do ulice Anenské zjemňovat dané měřítko a zachovat charakter vedlejší ulice. Vzniklý prostor je pak navržen maximálně propustný a tedy dostupný pro své okolí. Dalším velmi určujícím faktorem pro návrh bylo celkové převýšení terénu, kdy rozdíl nejvyšší a nejnižší části činí přibližně 7,5m. Pro dostatečnou propustnost a bezbariérovou obsluhu celého prostoru byly navrženy dva průchody vyšším z objektů, které tedy již z roviny zpřístupňují jednotlivé provozy a úrovně vnitřního prostoru. Oba průchody jsou podpořeny ve hmotovém členění fasády. Nižší objekt je pak oddělen schodištěm po obou stranách, jejichž umístění vyplývá z provozu území. Zachována je při tom trojúhelníková kompozice, kterou ze třetí strany dotváří opěrná zeď Provaznického vršku a v návrhu je počítáno z její obnovou. Úroveň nového vnitřního prostoru se stávajícím parčíkem nad touto opěrnou stěnou je propojena navrženým schodištěm v nejvyšší úrovni a v místě pobožení zdi.

ARCHITEKTONICKÝ VÝRAZ

Jižní polovina ulice Pekařské a její navazující části nevytvářejí klasickou blokovitou zástavbu jako část severní a hmota je zde narušena hned několika průrazy. Na toto členění navazuje navržené řešení a obdobnými průrazy "rozkrájí" hmotu nároží. Vyšší objekt je dále zocelen ubíráním hmoty ve fasádě nad částmi prostupů objektem. Tyto prostupy pak pravdivě definují a rozvrhují fasádu na 3 semknuté objemy, které vycházejí z konstrukčního řešení stavby, čili z postupného klesání podlažních desek ve směru terénního spádu. Toto postupné klesání jednotlivých domů je ostatně typické pro celou Pekařskou ulici a vtiskuje tedy domu její charakter. Menší ze dvou navržených objektů se svou zkosenou částí přiklání k vyššímu z objektů a tím podporuje nárožní část. Toto nároží je pak dalším z řezů zkoseno a výrazem na sebe takřkajíc přetahuje fasádu ze severní fronty objektu. K pohledu ze spodní části ul. Pekařské, se tedy staví příznivější formou a podporuje jakési nalévání proudu vzhůru ve směru provozního tahu. Členění fasád obou objektů je řešeno sjednocujícími horizontálními liniemi, které jsou do jisté míry reakcí na sousedící bytový dům. Zároveň jde o návaznost na vznikající nový komplex kardiocentra a v neposlední řadě se toto členění velmi dobře vyrovná s rozdílnou výškou zástavby v ulici Anenské. Pro přidání důrazu je nároží výtvarně akcentováno rohovými lodžemi, které převedou horizontální linie přes zkosený roh. Celý objekt je následně ukotven v masivní koncové části fasády. V těchto místech je také navržena vyšší parter a to z důvodu těsné blízkosti objektu nemocnice, který má taktéž parter do této úrovně vyvýšen.

Oba objekty jsou vrženy v jemně šedé omítku, která výrazově koresponduje s jejich funkcí. Severní část fasády v ulici Pekařské je doplněna o oplechované ostění měděné až zlatavé barvy, které v této části zjemňuje měřítko stavby a koresponduje s charakterem zdobných fasád na protější frontě. Plech na ostění navíc ve své polovině mění úhel sklonu, čímž mění odlesk plechu a tedy dále zjemňuje celý výraz. Stejný plech je použit i v místech hmotového vybrání fasády nad průchody a zde pak vytváří jakýsi spojující panel, který svými jemnými odlesky působí odhmotněně. Dále je takto řešena linka, která ve fasádě odděluje parter od částí bytů a také pohledy v prostorách lodžii. Tento charakter přejímají i stínící rošty v nižším objektu. Je zde tedy využito kontrastu šedé nosné kostry a jemného až zdobného charakteru plechu. Fasády navržených objektů, které jsou obráceny směrem k vnitřnímu prostoru jsou řešeny poněkud odlišně. Zatím co uliční fronta má racionální charakter, který respektuje své okolí, vnitřní fasády jsou poněkud uvolněnější. Bytový dům je zde členěn balkony a posuvnými stínícími panely, které přinášejí pocit soukromí. Přesto i zde je pro orientaci zachováno podpoření prostupů domem. Nižší objekt zde pak funguje jako jakýsi lampion pro navržený veřejný prostor a skrze prosklenou strukturální fasádu tomuto prostoru dodává pocit života. Pomyslnou třetí fasádu tvoří již zmíněná opěrná zeď, kdy je počítáno s její obnovou. Před touto zdí jsou navrženy tři stromy kvetoucí středněvelké koruny (Jerlín alternativně Akát), které sníží měřítko opěrné zdi a přiblíží jej člověku. Navíc s měnícím se ročním obdobím budou jistě příjemným zážitkem. Tento nový veřejný prostor by měl ovšem zůstat v jakémsi kamenném charakteru oproti hořejšímu parčíku. Upraven je do tří úrovní, které v součtu překonají výšku 1,3m, ale nepůsobí jako bariéra. Jednotlivé vzniklé terasy, materiálově podpořené rozdílnou dlažbou oproti částem chodníku, jsou zamýšleny například k instalaci umění a posezení. V nejvyšší úrovni je prostor zabydlen venkovní zahrádkou. Parter objektů je zde maximálně otevřen, aby s daným prostorem co nejvíce komunikoval a taktéž ve večerních hodinách osvětloval.

DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ

Konceptem návrhu je bydlení doplněné o služby s vytvořením nového městského prostoru. Navrženy jsou tedy různé funkce, které se zde prolínají. Vyšší dům je navržen jako bytový s komerčním parterem. Nižší objekt pak slučuje hned několik funkcí: komerci, fitcentrum, administrativní plochy... Pro podpoření konceptu nového veřejného prostoru je nutno, aby navržené objekty parterem maximálně komunikovaly se svým okolím a to jak s uliční frontou, tak s vnitřním prostorem. Proto bylo nutno umístit komunikační jádra a zázemí maximálně z dosahu fasád a tyto ponechat volné k užívání. Společnou platformu návrhu tvoří dvě patra podzemních garáží s vjezdem situovaným v Anenské ulici. Tento vjezd je navržen v poloviční výšce spodního z garážových podlaží, což umožňuje návrh dvou poloramp. Provoz je pak řízen skrze semafor. 2PP slouží pro parkování obyvatel bytového domu, zatímco 1PP je určeno k parkování veřejnosti. Ve vjezdovém podlaží se dále nachází vstup do komunikačního jádra a dvě pronajímatelné komerční plochy. V dalším podlaží, které je již přístupné z úrovně horní platformy se nachází fitcentrum s barem a prodejnou sportovních potřeb. Další dvě patra jsou věnovány administrativě, řešené jako open-space kancelářský prostor. Druhý objekt tvoří čtyři patra určená bytům a komerční parter. Fronta parteru komunikující s ulicí by měla být částí komerční a naopak parter, který komunikuje s vnitřním prostorem by měl být ponechán službám. Konkrétněji je tedy navržena nárožní restaurace s otevřenou kuchyní, kosmetické studio, knihkupectví s literární kavárnou a další. Do jednotlivých provozů včetně bytových jader je vstup situován ze zastřešeného závětrí, tedy z průchodů a bezbariérově. Restaurace má pak hlavní vstup z nároží. Byty jsou navrženy poměrně prostorné, což odpovídá takřikajíc dobré adrese ulice Pekařské. Dispozičně se jedná o 3+kk ve dvou variantách (klasického a atypičtějšího řešení), doplněné o prostorné balkony. Ložnice jsou orientovány k severní straně, obytný prostor pak ke straně jižní. Nárožní byt je dispozičně řešen jako 3+1 o velkorysejším charakteru, doplněn o prostornou ložnici a s obytným prostorem orientovaným k exponovaným fasádám. Z akustických důvodů je navrženo nucené větrání s rozvodem v podhledu a to konkrétně v chodbové části bytů a izolační trojskla.

KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Konstrukčně se jedná o monolitický železobetonový skelet. Podzemní garáže jsou navrženy jako deskový skelet o rozponu 5,5 a 8m (případově atypicky). V bytovém domě je navržen příčný nosný systém totožného rozponu se stužujícími stěnovými jádry, který v podlažích bytů přechází ze skeletového ve stěnový systém. Administrativní objekt je čtyřpodlažní a je tedy navržen s podélným železobetonovým stěnovým systémem, rovněž se stužujícími stěnami. Základní platformu navrženého vnitřního prostoru tvoří strop podzemních garáží. Další dvě výškové úrovně jsou navrženy jako násyp a třetí nejvyšší pak tvoří samostatná ocelová konstrukce, vytvářející v prostoru venkovní zahrádky jakési podium. Fasády jsou navrženy provětrávané a omítané.